

Biuro Koordynatora Klastra
ul. Sadurkowska 13
05 – 620 Błędów
tel. 607 111 098
e-mail: klaster@bledow.pl

KLASTER „POLSKA NATURA”

NEWSLETTER nr 5/2018

Zapraszamy do zapoznania się z kolejną publikacją Klastra „Polska Natura”

W numerze:

1. Informacja o bieżącej działalności Klastra

1.1 Spotkanie w Sejmie

1.2 Spotkanie z przedstawicielami Mazowieckiej Izby Rolniczej

1.3 Konferencja Cluster Garden

1.4 Lokalna Grupa Działania

1.5 Spotkanie w Mazowieckim Ośrodku Doradztwa Rolniczego

1.6 Spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego

1.7 Założyciele Klastra z wizytą u Marszałka Senatu RP Stanisława

Karczewskiego

1.8 Spotkanie Klastra

1.9 Sprawozdanie z wizyty w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

1.10 Klaster „Polska Natura” w Sejmie RP

2. Informacja o Klastrze

1. Informacja o bieżącej działalności Klastra

1.1 Spotkanie w Sejmie

27 marca br. w Sali Kolumnowej Sejmu odbyła się Konferencja nt. „Powszechny Samorząd Gospodarczy”.

Konferencję współorganizowała Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców – Przedsiębiorcy.pl – partner klastra, w spotkaniu brało udział ponad 130 osób, reprezentujących 72 organizacje przedsiębiorców ze wszystkich regionów kraju. Gminę Błędów oraz Klaster „Polska Natura” reprezentowali: Marek Mikołajewski, Sławomir Rzeźnicki, Krzysztof Kołacz, Robert Fatkowski oraz Anna Biedrzycka.

Konferencję prowadził Poseł Jarosław Sachajko.

Wynikiem konferencji jest apel do posłów obecnej kadencji o wniesienie propozycji ustawy o Izbach Przemysłowo – Handlowych pod obrady Sejmu jako inicjatywę poselską.

1.2 Spotkanie z przedstawicielami Mazowieckiej Izby Rolniczej

W dniu 13 kwietnia br. w siedzibie Mazowieckiej Izby Rolniczej odbyło się spotkanie przedstawicieli klastra z Zarządem Mazowieckiej Izby Rolniczej, ze strony Mazowieckiej Izby Rolniczej przewodniczył Prezes Wiktor Szumilewicz, brał udział

Dyrektor Biura Sławomir Błażejczyk. Ze strony Klastra brali udział Sławomir Rzeźnicki, Jacek Adamski, Andrzej Stępniewski, Andrzej Kazimierczak.

Po przedstawieniu strategii i zadań bieżących klastra Prezes Wiktor Szumilewicz wyraził przekonanie co do możliwości dalszej współpracy, a przede wszystkim zadeklarował pomoc ze strony Mazowieckiej Izby Rolniczej wypromowania inicjatywy klastrowej. Zobowiązał się do zorganizowania w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (być może z udziałem Ministra Krzysztofa Jurgieła) spotkania propagujące projekt „0 pozostałości”. Na zakończenie Prezes Sławomir Rzeźnicki zaprosił zarząd Mazowieckiej Izby Rolniczej na spotkanie, które chcemy zorganizować w Błędowie wraz z znaczącymi partnerami i Radą Programową.

1.3 Konferencja Cluster Garden

W dniu 16 kwietnia br. przedstawiciele Klastra „Polska Natura” uczestniczyli w konferencji Cluster Garden, która odbyła się w Centrum Prasowym Foksal w Warszawie.

Tegoroczna konferencja klastrowa koncentrowała się wokół tematyki rozwoju. W programie przewidziane zostały sesje panelowe, które na końcu spotkania zostały wzbogacone warsztatami.

W pierwszej części panelu omawiano z ekspertami teorie i praktyki KET/ SS historie, wdrożenia oraz wyniki.

Przemysł 4:0 czwarta rewolucja przemysłowa – wpływ na transformację biznesu to kolejne hasło, które zostało omówione na spotkaniu przez ekspertów. Konferencja na szczeblu międzynarodowym pozwoliła na zaprezentowanie struktur klastrowych w różnych krajach, wymianę doświadczeń, a przede wszystkim była możliwość osobistej rozmowy z przedstawicielami zagranicznych klastrów.

W trakcie spotkania reprezentanci klastrów opowiadali historie powstania swoich klastrów dzieli się własnymi doświadczeniami oraz mówili o problemach z jakimi się spotykają.

Dyskusja toczyła się wokół tych samych, horyzontalnych zagadnień, takich jak rola klastrów, szanse oraz rozwoju poprzez wzmocnienie powiązań w międzysektorowych łańcuchach wartości, współpraca międzynarodowa.

1.4 Lokalna Grupa Działania

Wójt Gminy Błędów Marek Mikołajewski wraz z Członkiem Rady Klastra – Andrzejem Stępniewskim spotkali się z Marianem Kmiecikiem – Prezesem Zarządu LGD „Wszyscy Razem”, długoletnim Wójtem Gminy Odrzywół w sprawie współpracy w ramach Klastra „Polska Natura”. Marian Kmiecik był bardzo zainteresowany działalnością klastra, a w szczególności realizacją projektu „0 pozostałości”. Stwierdził, że projekt idealnie pasuje dla plantatorów papryki na jego terenie. Ponadto wyraził przekonanie, że pozostałe gminy tworzące LGD znajdą w naszym programie „0 pozostałości” wsparcie dla swoich rolników poprzez poprawienie konkurencyjności miejscowej produkcji rolnej. Prezes Kmiecik po przestudiowaniu statutu i działalności klastra poprosił o propozycję umowy partnerskiej, która po zaakceptowaniu przez Zarząd LGD, zostanie podpisana.

1.5 Spotkanie w Mazowieckim Ośrodku Doradztwa Rolniczego

Prezes Sławomir Rzeźnicki wraz z Członkiem Rady Klastra Andrzejem Stępniewskim w dniu 19 kwietnia br. uczestniczyli na spotkaniu w Mazowieckim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Warszawie. Ośrodek reprezentowali: Sławomir Piotrowski – Dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Anna Kołodziejek – Koordynator sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) oraz Joanna Fiejka – Kierownik Działu Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym. Po prezentacji planów Klastra „Polska Natura” osoby reprezentujące ośrodek MODR przedstawiły programy, którymi zarządzają w ramach SIR.

Wynikiem dyskusji nad potrzebami klastra i możliwościami MODR został przyjęty następujący sposób dalszej współpracy:

- pracownicy MODR przekażą do klastra informacje o programach dot. innowacji rozwoju umiejscawiając nasze działania w tych programach;
- pracownicy MODR zostali zaproszeni do sadowników zorganizowanych w klastrze w celu określenia możliwości praktycznej współpracy;
- MODR i klaster podejmą działania w kierunku przygotowania się do długoletniej realizacji programu SIR.

Spotkanie zakończyło się zaproszenie kierownictwa MODR do Błędowa.

1.6 Spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego

Spotkanie z Radosławem Rybicki Dyrektorem Departamentu Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego odbyło się w dniu 9 maja br. Ze strony Klastra w spotkaniu brali udział: Sławomir Rzeźnicki, Krzysztof Kołacz, Andrzej Stępniewski, Andrzej Kazimierczak. Celem spotkania było zaprezentowanie Klastra „Polska Natura”. Dyrektor Radosław Rybicki z zainteresowaniem wysłuchał informacji związanych z realizacją programu „0 pozostałości”. Wyraził nadzieję na dalszą współpracę przede wszystkim w zakresie promowania tej inicjatywy. Na zakończenie uczestnicy spotkania uznali, że spotkanie z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego – Adamem Struzikiem będzie potrzebne.

1.7 Założyciele Klastra z wizytą u Marszałka Senatu RP Stanisława Karczewskiego

17 maja br. miała miejsce prezentacja Klastra „Polska Natura” Marszałkowi Senatu Stanisławowi Karczewskiemu.

W trakcie prezentacji podkreślono, że głównym celem działalności w Krainie Sadów i Ogrodów jest dążenie do osiągnięcia racjonalności i innowacyjności produkcji sadowniczej, które umożliwiają dalszy rozwój społeczno – gospodarczy Największego Sadu Europy.

Ostatecznym beneficjentem realizowanego przedsięwzięcia będą sadownicy. Sławomir Rzeźnicki – Prezes Koordynatora Klastra przedstawił genezę i rys historyczny, parterów oraz uwarunkowania i konsekwencje realizacji programu „Czysty owoc - 0 pozostałości”.

Klaster jest otwarty na naszych parterów tak indywidualnych jak i instytucjonalnych, a realizowane w jego ramach programy mają na celu ostatecznego beneficjenta – sadownika.

Jacek Adamski – Sekretarz Gminy Błędów w swym wystąpieniu zwracał uwagę, że inicjatywa ma integrować całe środowisko, wykorzystując posiadane zasoby, służąc zrównoważonemu rozwojowi lokalnego wszystkich podmiotów z jednoczesnym zachowaniem dotychczasowej struktury własnościowej.

Marszałek Stanisław Karczewski odniósł się z aprobatą do przedstawionej inicjatywy, podkreślając, że doskonale wpisuje się w działania zgodne z założeniami rozwoju lokalnego, zapewniając o swym wsparciu w możliwie dostępnych formach.

Gratulując zawiązanej inicjatywy Marszałek Karczewski zauważył potrzebę współpracy z innymi branżami, a w szczególności z zagłębiem paprykowym.

Spotkanie było także okazją do zaprezentowania i charakterystyki marki „amela”, która określa owoce wyprodukowane w innowacyjnej technologii, opracowanej przez wybitne jednostki naukowe i doradcze.

W spotkaniu przebiegającym w życzliwej atmosferze – uczestniczył także Zbigniew Beliniak -współzałożyciel Klastra i wiodący sadownik z Gminy Błędów.

1.8 Spotkanie Klastra

29 maja br. na terenie Krainy Sadów i Ogrodów odbyło się spotkanie sadowników, Partnerów Klastra „Polska Natura” z przedstawicielami instytucji związanymi z sadownictwem i ogrodnictwem oraz firm obsługujących sektor sadownictwa. W spotkaniu uczestniczyli naukowcy z Rady Programowej Klastra. Spotkanie zostało zorganizowane przez Koordynatora Klastra w siedzibie Spółdzielni Ogrodniczej w Błędowie. Spółdzielnia jako Grupa producentów rolnych jest Partnerem Klastra.

Spotkanie stanowiło platformę przekazania informacji o produkcji owoców bez pozostałości środków ochrony roślin, którą realizuje Klaster wprowadzając innowacyjną technologię prowadzenia sadów. Istotnym elementem spotkania były deklaracje współpracy obecnych instytucji i firm z Klastrem. Szczególnie ważne w tym zakresie są deklaracje Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Krajowej Izby Rolnej oraz firmy Arysta LifeScience Polska, którzy obiecali pomóc w realizacji programu „0 pozostałości” na szczeblu lokalnym i rządowym. W spotkaniu uczestniczyli także między innymi Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych oraz firm Timac Agro Polska. Podczas spotkania mówiono przede wszystkim o planach Klastra „Polska Natura” ale także poruszano wiele ważnych tematów dotyczących przyszłości sadownictwa w Polsce i naszym regionie- Krainie Sadów i Ogrodów.

Robert Sikora Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Kraina Sadów i Ogrodów – Koordynatora Klastra witając przybyłych gości przedstawił cel spotkania i podziękował organizatorom za sprawne działanie a sponsorom za pomoc. Andrzej Stępniewski, poproszony o głos i nazwany mentorem i pomysłodawcą idei działania wspólnego w Gminie Błędów, przedstawił czteroletnią historię powstania i rozwoju Klastra „Polska Natura”. W następnej kolejności przedstawiając strategię rozwoju Klastra podkreślał jego rolę jako głównego czynnika rozwoju całego regionu Krainy Sadów i Ogrodów. Omawiając program „0 pozostałości”, który jest obecnie głównym zadaniem Klastra, przypomniał pionierską rolę Romualda Łuczaka prezesa firmy NaturalCrop Poland w zdefiniowaniu założeń tego programu i świadczeniu usług doradczych dla sadowników. Jacek Adamski – Sekretarz Gminy w Błędowie oraz Członek Rady Klastra omawiając idee zrównoważonego rozwoju na terenie naszego regionu wyjaśniał rolę Klastra jako początkowego elementu koniecznych zmian w miejscowym społeczeństwie i środowisku naturalnym. Szczególnie skupił się na potrzebie uświadomieniu miejscowemu społeczeństwu korzyści płynących ze wspólnego działania. Kończąc powiedział: „sadownicy powinni pokazać, że potrafią ze sobą współpracować oraz produkować owoce najwyższej jakości”. Sławomir Rzeźnicki Prezes Zarządu Stowarzyszenia „Kraina Sadów i Ogrodów” – Koordynatora Klastra przedstawił plany realizacji programu „0 pozostałości” w ramach Klastra i omówił trudności z jakimi się spotykamy. Zaapelował do obecnych Partnerów o wytrwałość i sumienność w realizacji zadań. Gości spotkania zaprosił do współpracy. W kolejnej części spotkania toczyła się dyskusja nt. współpracy różnych organizacji i środowisk przy realizacji programu „0 pozostałości”. Zaproszeni wyrazili chęć współpracy z Klastrem i pomocy przy realizacji programu. Przybyli gości mieli możliwość obejrzenia prac przygotowujących owoce do wysyłki w halach logistycznych Spółdzielni Ogrodniczej. W ostatniej części spotkania wszyscy zaproszeni gości przenieśli się do restauracji Cydrownia w Błędowie, gdzie przy smacznym i regionalnym poczęstunku dalej rozmawiali o przyszłości Polskiego rolnictwa.

1.9 Sprawozdanie z wizyty w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W dniu 7 czerwca br. odbyło się spotkanie przedstawicieli Klastra „Polska Natura” z reprezentacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Klaster reprezentowali: Sławomir Rzeźnicki, Marek Mikołajewski, Krzysztof Kołacz i Andrzej Stępniewski. Na czele reprezentacji Ministerstwa stał Jerzy Dąbrowski Dyrektor Departamentu Rynków Rolnych który po przywitaniu poinformował obecnych, że kierownictwo Ministerstwa zna działania Klastra „Polska Natura” i jest zainteresowane jego rozwojem.

Celem spotkania było zaprezentowanie celów Klastra i określenie możliwego obszaru współpracy. Spotkanie trwało prawie 2 godziny w czasie którego na początku przedstawiciele Klastra przedstawili zarys strategii rozwoju Krainy Sadów i Ogrodów oraz modelu klastra rolniczego opracowanego w Kłastrze „Polska Natura”. Następnie przedstawili bardziej dokładnie strategię rozwoju Klastra i program „0 pozostałości” jako główne działania sadowników, doradców i naukowców na najbliższe lata.

Po prezentacji zaczęła się dyskusja o możliwości wykorzystania działań pomocowych MRiRW do wsparcia Klastra „Polska Natura” w zakresie:

- wsparcia sadowników biorących udział w programie „0 pozostałości” w środki przeznaczone na badania laboratoryjne owoców /jabłek/ w czasie produkcji i przed sprzedażą. Jest to podstawowy warunek otrzymania owoców markowych „amela” charakteryzujących się czystością, bez pozostałości środków ochrony roślin.
- wsparcia systemu doradztwa dla sadowników biorących udział w programie „0 pozostałości”
- wsparcia badań nad technologią produkcji czystych owoców prowadzonych przez sadowników, doradców i naukowców biorących udział w programie „0 pozostałości”,
- wsparcia partnerów Klastra organizujących produkcję, przechowywanie i sprzedaż owoców markowych „amela” w ramach programu „0 pozostałości”,
- wsparcia instytucji naukowych i badawczo-rozwojowych zaangażowanych w program „0 pozostałości”,

– wsparcia promocji marki „amela” jako znaku towarowego polskiej zdrowej żywności w kraju i na świecie.

Na koniec Dyrektor Dąbrowski poprosił przedstawicieli Klastra o przesłanie do MRiRW zestaw tematów o których będziemy rozmawiali na następnych spotkaniach.

1.10 Klaster „Polska Natura” w Sejmie RP

Po spotkaniu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi tego samego dnia przedstawiciele Klastra /w składzie jak w MRiRW + Piotr Zieliński/ uczestniczyli w posiedzeniu Sejmowej Komisji Rolnictwa, której przewodniczył poseł Jarosław Sachajko a ze strony MRiRW brał udział sekretarz stanu Zbigniew Babalski . Poza posłami i pracownikami MRiRW w spotkaniu uczestniczyło liczne grono instytucji naukowych, organizacji gospodarczych, zawodowych i społecznych rolników oraz przedstawiciele firm handlujących środkami ochrony roślin – ś.o.r.

Tematem posiedzenia było: „Aktualne procedury stosowania środków ochrony roślin” w ramach którego znalazł się punkt wniesiony przez Klaster „Polska Natura” – „Zagrożenia dla polskiego sadownictwa jakimi są przekroczenia dopuszczalnych poziomów pozostałości w owocach po środkach ochrony roślin”. W debacie mocny głos zabrali przedstawiciele Klastra, zwracając uwagę na innowacyjne rozwiązania proponowane w realizowanym przez sadowników gminy Błędów programie „0 pozostałości”, który pozwala produkować czyste owoce – bez ś.o.r. Dyskusja po oficjalnym spotkaniu pozwoliła nawiązać znajomości z osobami zainteresowanymi naszym Klastrem.

2. Informacje o Klastrze

Klaster powstała na terenie Krainy Sadów i Ogrodów w 2016r. w środowisku monokultury sadowniczej. Misją Klastra jest działanie na rzecz miejscowego społeczeństwa, a celem zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny oraz ochrona naturalnego środowiska regionu.

Podstawowe cele Klastra „Polska Natura” to:

1/ Wzrost konkurencyjności produktów sadowniczych z regionu południowego Mazowsza – Krainy Sadów i Ogrodów.

Klaster „Polska Natura” dąży do podniesienia konkurencyjności gospodarstw sadowniczych przez wyprodukowanie, a następnie sprzedaż owoców o unikalnej jakości. Dotyczy to jabłek, borówek amerykańskich i truskawek, które uprawiane zgodnie z technologią „czysty owoc”, nie wykazują w owoców chemicznych pozostałości środków ochrony roślin.

Program o nazwie „0 pozostałości” opracowany i realizowany w Klastrze jest innowacyjny w pełnym zakresie. Dotyczy innowacyjnego produktu, innowacyjnej technologii, innowacyjnej organizacji produkcji i sprzedaży.

Przewaga konkurencyjna towarów Klastra na rynku owoców ,wynika z zastosowanych innowacyjnych rozwiązaniach.

2/ Wzrost znaczenia sadowników z tego regionu na krajowym rynku owoców. Klaster „Polska Natura” łącząc indywidualnych sadowników i ich grupy w procesie produkcji, a następnie sprzedaży owoców pod jedną marką, występuje na rynku jako znaczący partner.

Rozpoznawalna na rynku marka owoców „amela” o wyjątkowych cechach zdrowej żywności, zwiększa popyt na te owoce co pozwala osiągnąć wyższe ceny i utrwała na dłużej czołową pozycję sadowników z naszego regionu, wśród polskich producentów owoców, a w przyszłości także europejskich.

W tej sytuacji sadownicy i ich grupy współpracujące w ramach Klastra, stają się podmiotami gry rynkowej i unikają bezpośredniej presji pośredników oraz zmowy cenowej dużych odbiorców owoców.

3/ Zaprogramowanie rozwoju gospodarstw sadowniczych jako elementu rozwoju regionu i Polski.

Klaster „Polska Natura” budując strategię swojego rozwoju, przyjął obowiązujące zasady w projektach dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Przyjęto, że region o nazwie „Kraina Sadów i Ogrodów” będzie obszarem współistnienia dobrej i konkurencyjnej gospodarki, nowoczesnego i świadomego społeczeństwa oraz czystego środowiska naturalnego.

Produkcja owoców w ramach programu „0 pozostałości”

Realizując program „0 pozostałości” Koordynator Klastra przyjął technologię firmy NaturalCrop Poland o nazwie „czysty owoc” i z tym związane doradztwo dla sadowników jako podstawowy element produkcji jabłek, borówek amerykańskich i truskawek.

W Klastrze przyjęto zasadę, że tylko owoce bez pozostałości środków ochrony roślin mogą otrzymać świadectwo jakości na markę „amela”.

Ważnym elementem w przyjętej technologii „czysty owoc” są przeprowadzone laboratoryjne badania owoców na pozostałości środków ochrony roślin w poszczególnych fazach wzrostu owoców.

Najważniejszym badaniem owoców jest ostatnie, po którym wystawione jest świadectwo jakości z dopuszczeniem towaru przeznaczonego na sprzedaż z marką „amela”.

Owoce z gorszymi niż „amela” parametrami jakościowymi, będą sprzedawane na dotychczasowych zasadach.

Marka „amela” charakteryzuje się następującymi cechami:

- Marka „amela” to owoce wyprodukowane w innowacyjnej technologii – „0 pozostałości” związków chemicznych, opracowanej przez wybitne jednostki naukowe i doradcze;
- Jabłka kontrolowane w certyfikowanych laboratoriach;
- Produkty brandowane marką „amela” to produkty w klasie premium lub extra (kaliber, wybarwienie, jędrność dla danych odmian według norm jakościowych UE);
- Produkcja pod nadzorem renomowanych firm doradczych;
- Owoce potwierdzone certyfikatem Global G.A.P. lub IPO;
- Zbiór w odpowiednich fazach zbiorczych, przechowywanie w nowoczesnych obiektach kontrolowanych atmosfer beztlenowych, sortowanie na liniach sortowniczych z wykorzystaniem najnowszych technologii oraz pakowanie zgodnie z zapotrzebowaniem konsumentów (kaliber, wybarwienie, jędrność, zawartość cukru);